

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Braşov, Calea Victoriei Nr. 35
— Telefon 2226 —

Abonament anual 200 lei. Per-
tra stire în stare, autorităţi, insti-
tuţii şi întreprinderi 500 lei
Anunţuri şi reclame după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de 2 ori pe săptămână

România este hotărât paşnică.

Ea vrea să desăvârşească în linişte opera de consolidare dar tot atât de hotărâtă este de a păstra integritatea şi independenţa ei.

M. S. Regele Carol II.

După zece ani de domnie destoinică

CUVINTE REGALE

În timpuri grele munca celor cari conduc Ţara trebuie întărită de efortul înjghebat într'un mănunchiu al tuturor forţelor creatoare şi active ale Naţiunii.

Astăzi nu mai poate să existe un interes personal care să nu fie încadrat în folosul obştesc, căci cu cât Comunitatea va fi mai întărită şi mai mulţumită, cu atât individul se va găsi mai bine epărat şi mai bine pus în situaţia de a-şi desvolta interesele în mod folositor şi paşnic.

M. S. Regele Carol II.

ZIUA DE AZI

A zecea aniversare a domniei Majestaţii Sale Regelui Carol al II-lea este sărbătoarea biruinţei noastre asupra noastră înşine. Ziua aceasta ne găseşte, cu voinţa Regelui nostru

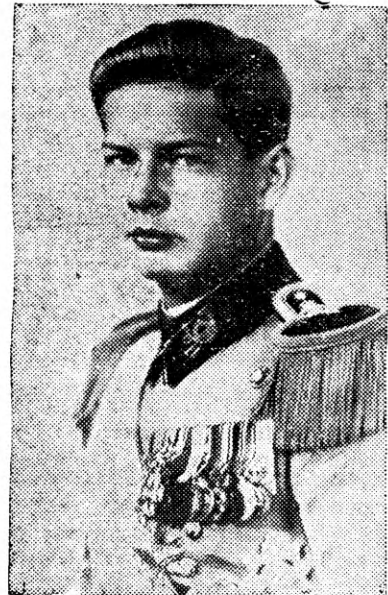

unghi ca o singură armată, plini de speranţă şi de încredere în propriile noastre forţe. Dar binele care se constată fie din rezultatele practice şi tangibile, fie din răul care a fost evitat, se datorează toate înţelepciunii şi energiei cu care în aceşti zece ani am fost conduşi.

Faşa României dealungul acestor ani a fost radical transformată. S'a pierdut burulana rea din relaţiunile dintre diferite grupuri ce alcătuiesc naţiunea română; s'a căutat o largă bază de înţelegere reciprocă între grupurile etnice şi între Biserica din cuprinsul României. Înţelegerea reciprocă intervenită în domeniul spiritual a fost continuată prin organizarea metodică a Naţiunii în bresle şi colecţii creatoare. Armata a fost întărită şi dotată cu ceea ce este necesar pentru apărarea patrimoniului naţional. Şcoală, Justiţie şi Armata au fost sustrate influenţei nefaste a grupurilor politice. Autoritatea şi demnitatea au fost restaurate la locurile care li s'au asignat.

Parcurgând aceşti zece ani din urmă, orice om de bună credinţă trebuie să constate că

România a făcut sub domnia Regelui Carol al II-lea progrese mari. Reformele cu care noua domnie a venit, au găsit expresiunea lor supremă în actualul curaj de abolire a regi-

mului de partid. Astfel, chestiunea recrutării şi selecţionării personalului politic, cărui s'a încredinţat afacerile de Stat, încetează de a fi înflăcătată particulară şi devine un atribut al puterilor Regale şi al voinţei naţionale, exprimată prin reprezentanţii legali ai rândurilor muncitoare. Această idee este clar exprimată de noua Constituţie.

Dar s'a făcut şi mai mult decât atât. Înalta înţelepciune regală a prevăzut cu aproape trei ani înainte, tulburările adânci ale situaţiunii internaţionale din Europa. Dacă aceste tulburări nu ne au stănit decât într-o măsură pe care o putem suporta unghi, lucrul se datoreşte integral eminentelor calităţi ale Regelui nostru.

Astăzi, când sărbătorim zece ani de domnie destoinică, încărcată de toate trudele posibile, dar şi de toate mulţumirile reuşitei, din toate inimile româneşti se ridică un omagiu de recunoştinţă pentru Coroana sub care România progresează şi se desvoltă.

Romulus Dianu

Un deceniu de restauraţie

O constatare preliminară: s'a schimbat înfăţişarea ţării româneşti din temelii. Ceea ce n'a putut face nici marele război, nici unirea şi toate stăruirile tuturor oamenilor politici, a realizat Regele Carol II: înolirea sufletescă şi materială a României întregite. Regele cu voinţă de oţel, cu energie fără sovărire, cu stăruinţă neclintită, cu înţelepciune exemplară a înfăptuit cea dintâi mare şi adevărată revoluţie românească.

După zece ani de restauraţie românul priveşte lumea cu ochi mai lucizi, cu mai sănătoasă încredere în puterile sale creatoare şi în viitorul neamului. Dincolo de reformele politice care au dărâmat o aezare ce troznea din încheieturi înlocuind-o cu o construcţie dinamică adecuată cerinţelor vremii, duhul creator al Regelui Carol II a inspirat o nouă comunitate naţională bazată pe solidaritatea tuturor românilor în slujba ţării. Înălţându-şi zărnurile care despărţeau, îndemnul regal a cimentat năzuinţele care înfrăţesc şi astfel a dăruit naţiunii un nou ideal spre a cărui împlinire să se îndrepte toate stăruirile.

Nimeni n'a înţeles mai profund şi n'a formulat mai clar ca Regele nostru marea sete de creaţie a neamului românesc. În toate domeniile, toţi muncitorii şi realizatorii au simţit încurajarea spirituală, coborând din înălţimea tronului. Emulaţia nobilă s'a putut manifesta în voce, iar rezultatele ei se văd pretutindeni. Un val de hărnicie se observă în cuprinsul ţării dela un capăt la altul. Lucruri mici şi lucruri mari, toate împreună dovedesc rivna nouă ce mână pe toţi să contribuie, fiecare în felul său, la opera de redresare.

Evident, opera aceasta revoluţionară e deabia la început. Un deceniu înseamnă mai puţin în viaţa unui popor decât o zi în viaţa omului. Dar primul deceniu al restauraţiei va fi marcat în istoria acestui neam ca unul din cele mai pline de înfăptuiri. Ar fi fastidios să încercăm a înşira aici faptele. Înşirarea n'ar putea fi nici pe departe completă. Ajunge să subliniem că atmosfera însăşi a ţării, la sfârşitul acestui deceniu fără asemănare, e plină de duhul muncii constructive.

Ma! trebuie însă să însemnăm că ultimii ani s'a muncit sub presiunea gravelor complicaţi ce se înmulţeau dincolo de graniţele ţării şi care ne-au obligat să facem toate sacrificiile pentru înzestrarea armatei. În asemenea împrejurări rezultatele dobândite capătă o semnificaţie şi mai deosebită.

Împlinirea primului deceniu

de domnie a M. S. Regelui Carol al II-lea găseşte Europa în flăcările războiului. Naţiunile cele mai mari şi mai civilizate sunt încăerate pe viaţă şi pe moarte, iar încăerarea lor ameninţă să cuprindă toată lumea. Primejdiiile ne pândesc din toate părţile. Cea mai mică nebagăre de seamă ar putea să albă urmări nebanuite, mai ales pentru popoarele mici. Destinul lumii de mâine, destinul nostru al tuturor, se cumpăneşte în tropotele noului război care zgudue pământul din temelii.

Steauna neamului românesc ne-a hotărât în acest momente cruciale un conducător de ţară înzes-

trat cu cele mai strălucite dăruiri. Înţelepciunea mare a Regelui nostru e garanţia sigură că barca statului român va fi cârmuită, printre toate greutăţile crâncene, spre limanul cel bun. Viitorul neamului, orice s'ar întâmpla, va fi salvat.

Valoarea operelor de înnoire pornită de Regele Carol II se poate preţui mai exact dacă ne întrebăm: ce-ar fi dacă marea criză internaţională ne-ar fi găsit învrăjbiţi cum eram sub vechilul regim? Singurul răspuns posibil n'ar putea arăta decât o prăpastie de care numai revoluţia regală ne-a ferit.

În ziua aniversară a primului deceniu să primim cu toată încrederea spre Regele salvator.

Liviu Rebreanu.

Pentru eroii de totdeauna

Ziua Eroilor, înfrăţită atât de simbolic cu Înălţarea şi cu sfârşitul Primăverii, trebuie să capete — în vremurile cari le trăim acum, un înţeles mai profund, un sens mai adânc, privind victoria şi moartea. Şi trebuie mai ales, ca în aceste zile să căutăm să desprindem din sufletele noastre, gândurile acelea strălucite ale jertfelor pe care — ca pe nişte făclii, să le înşuşim întru piefoarele atâtor cruci de lemn. Va trebui aşadar, ca la această zi sfântă care vine să ne aînţesească s'buclumul şi eroismul, să ne căutăm pe noi, în ceea ce avem mai bun, mai de folos, pentru dăruire şi, în lumina acestor credinţe să păşim mai departe.

Sărbătoarea aceasta a jertfelor şi a vitejiei — aduce prin imprevizibile în care se trăieşte — şi o atmosferă de cumplită tristeţe şi zădărnice.

Altădată, morţilor li se aduceau în această zi — de pretutindeni, toate lacrimile şi toate corolele primăverii. În umbra cruilor — parcă anume răsărite în marginea drumurilor — copii şi mame — îşi tânguiau desnaşdejdea şi singurătatea, îmbrăţişând gura sub farba căreia a fost îngropată o inimă care a bătut mult, odată... Privirile lor, cău'au pe înălţarea lanurilor cari se plecau în soare, imaginea celui dispărut şi li se păreau, că acolo, din fund de zare, chipul acelui — totuşi — se isvodeşte, iară... Vedeau parcă venind, de-acolo dintre pământ şi cer, părintele şi soţul lor, pentru mângăiere şi pentru căldă îmbrăţare. Şi sufletul celor ingenunchiaţi, primea ca o ușurare de povară, aceste vedenii isvorâte din mintea şi inima lor chinată. De aceea, atunci la întoarcere, ochii lor se vântau, privirile lor căpătau acea strălucire care ar vrea să spună că în sufletul lor, a coborât — odată cu a-

murgul — înlăştarea şi împăzarea. Pentru că ei înţelegeau încă odată că moartea celui drag a fost cerută de o dreptate, de un adevăr, de o pace, care trebuia — deasupra vrechilor oamenilor — să tralască totuşi.

La sărbătoarea acestui an, ne temem însă că acestea nu vor mai putea fi spuse. Cum vor afla într'adevăr mângăiere şi de data aceasta, atâtea suflete chinuite de alzi de pe pământ, când vor căuta să-şi spună lor înşii că moartea aceea a fost necesară, că sângele acela a fost de folos atâtor inşi cari trăiesc acum în fericire? Cum vor putea de această dată să-şi îmbărbăteze zilele, cum îşi vor spune ei rugăciunea, cum vor spune ei iarăşi lumânările? Cum Doamne vor putea ele să aducă iarăşi flori, să-şi tângue iarăşi soşul, când copilul lăsat de el atunci — nu mai mare decât crucea de lemn de câteva palme ce o are la căpătâi — e şi el plecat acolo, unde şi cel dus, a fost odată?

Acolo în ceruri însă, sufletele acestor eroi, vor trimite iarăşi toată nădejdea, toată îmbrăţarea acelor inimi cari s'au prăbuşit parcă tocmai din cauza acestor avânturi de mai bine, acestor înălţări cari nu puteau atinge pământul. Pentru cei cărora vrerea de mai bine le a pus în priviri flăcările curajului, şi pe frunţile cărora au înflorit macii sângelui şi-al morţii, vremurile pe cari le trăim li se vor părea acelea a le vieţii lor pământene şi cu toată tristeţea lor, vor fi iarăşi printre noi ca să ne îmbrăţareze.

Pentru că numai eroii şi sufletele lor vor putea izbândi acolo unde nedreptatea şi vrăjmaşia vor să stăpânească.

De aceea — mai ales în această zi a lor — să fim cu grijă ca sufletele noastre să le primească pe cele ale eroilor.

Const. P. Taus.

Cu vorba, nu se face ciorba

Nu știu de ce-mi vine 'n minte această zicală bătrânească, ori de câte ori citesc și-asculț indemnurile și poveștile unora sau altora, către românii indeobște și 'n deosebi către tineretul român, ca să „între în comerț” sau să treacă le meserii... Ca și când s'ar zice: „Haideti, români, intrați la teatru...” Și, să nu fie cu supărare. Acest indemn purcede, mai ales, dela cea cară au părăsit comerțul și meseria, mulțumindu-se, mai degrabă, cu slujburi publice sau particulare, bine plătite.

Ei, nu intră în comerț sau la meserii cu unu cu două. Poți să ai școli și academii la ghiozdan, din toată lumea, dacă n'ai împrejurări prietnice, nu poți face nici negoț, nici meserie. Să ai și capital, căci fără atare împrejurări, avântându-te 'n comerț, îl prăpădești, te ruinezi și pilduești odată mai mult, că nu-i tocmai ușoară treaba negustorească!

Cu prilejul unei conferințe dela liceul comercial de aci, s'a pilduit elevilor, cu Edison și Ford, americani, cari din nimica toată, făcând comerț, ajuns-au miliardari. Totuși nu-i tocmai așa. Edison și-a datorit averea nu comerțului, ci *născocirilor sale*. Ford, datorită metodelor lui în munca marilor industrie. A fost la mijloc așadar altceva decât indemnarea comercială, a fost geniul lor propriu și geniile nu prea răsăr pretutindeni și 'ntotdeauna. S'a dat și pilda unuia negustor român dela Brașov, care dela bălătuș de prăvălie, ce a urcât mulți ani de ucenicie trudnică, la o mare prăvălie de băuturi și băcănie, ajunse unul dintre cei mai cu stare negustori români, deschizându și pe seama sa, o atare prăvălie.

Aici este, ce este. Dar cății absolvenți de școli și academii comerciale, ar primi să îndure măcar un an de ucenicie, precum îndurată a negustorului acela mulți ani? Și apoi, în câte locuri la Brașov s'ar putea dibăci un vad fără răgaz, unde valul mușterilor să te năvălească de pretutindeni, precum este locul, unde acel fericiț negustor român își are prăvălia?...
 În tot Brașovul sunt trei sau patru puncte, unde s'au format

vadurile comerciale, aducătoare de aur, nu prin di-băcia negustorului, ci prin poziția localului.

La Geneva — imi spunea un prieten — este la un centru un chiosc de ziare. Nu are nici-o umbră de om, care să-l poarte comerțul. Mușterii vin, își iau singurii publicațiile ce le doresc, punând prețul într-o deschizătură și-și văd de cale.

Dacă la vadurile comerciale, despre care vorbesc că sunt aici la Brașov — câteava, nu multe — ar funcționa manechine, nu oameni, treaba ar merge tot așa de strună. Dar nu cu excepțiile și prin excepții poate izbuti și trăi un popor.

Să ne întoarcem puțin ochii dela cel câțiva lucașeri strălucitori ai comerțului român brașovean și să privim puzderia stelelor aproape stinse, a celor mulți negustorași români, ce luptă clipă cu clipă, să nu cadă în fundul mizeriei... Sluga la șapte stăpâni, bietul negustor, nu-l mai ajunge capul cum să-l mulțumească, ca să nu-l răpule la toată clipa. Fiecare dintre acești necruțători stăpâni, îl pândesc din umbră, gata să-i sară 'n spate, la cea mai mică greșală a mersului lui, la cea mai mică întârziere cu plățile. Căci, vedeți dv. negustorul este slugă la șapte stăpâni, cari nu numai că nu-l plătesc, dar dimpotrivă, el trebuie să le plătească „grăia” cu care le fărcește: fiscul, primăria, serviciul sanitar, poliția, garda națională, timbrele de aviație și de 'nzestrare, proprietarul. Fericiț slugă cu șapte stăpâni, cărora nu le cere nici o simbrile, dar mai fericiț pare sluga c'un singur stăpân, dela care pretinde și primește o simbrile. Câtă bătaie de cap, ca să poți împăca cerințele și mai ales caprițile celor șapte stăpâni.. Și să nu uităm pe cel mai caprițios, mai aprig și pururea nemulțumit stăpân, mușterii sau clientul. Acesta pentru banul ce și-l dă în schimb un echivalent de marfă, te vrea umilit, injosit, te vrea cumpărat și pe tine. Intră 'n prăvălie cu părerea precuțetată, că trace pragul unuți spoliator. Așa l învață gazetele, așa știe dela școală. Nu l casă, nu-l fabrică, nu-l loc de patrecere, unde să nu se vorbească de rău negu-

torul. Este un mijlocitor fără rost, ce speculează și pe producător și pe cumpărător, print'o simplă operație de vânzare-cumpărare, sau schimb. Să mai adăogăm specificul Brașovului. Este vorba de mentalitatea românului brașovean, care deși bârfește și-l judecă ca pe hoții de cal pe negustorul român, este pe de altă parte plin de respect și admirație față de negustorii minoritari.

Ei bine, într'o atare atmosferă, povața către tineret de a intra în comerț, nu ne mirăm, că rămâne fără de răsunet.

Este foarte adevărat, că negustorul nu l decât un mijlocitor între producător și cumpărător, dar în cadrul social de astăzi slujba lui este o trebuință. Acest schimb de servicii, între cele două categorii sociale, trebuie să-l facă cineva. Cu drept cuvânt, unii negustori speculează situația ce o au. Dar de ce nu vrem să zicem la fel despre slujbașii publice sau particulari, care nu se mulțumește cu salariul potrivit slujbei ce face. Căutând să și-l rotunjiască cât mai mult, pe seam unor bugete întocmite din sudoarea și truda obștei?

O viață întreagă am indemnă tineretul să și caute cât mai mult și cât mai stăruitor chezașia tratului în economia țării. Dar pe cale colectivă, prin cooperare, și nu individuală. O acțiune individuală este ca un joc de loterie, câștigii sau pierzli. Așa a mistificat economia liberală omenirea Fiecare, trăgând națede să l pice lozul cel mare, habar n'a avut de vecin, de frați, de nean. Care, cum o putea să dea loviturii, să speculeze, numai să ajungă să albă. Astăzi însă se simte, pricepem, că această mentalitate de căpcauă nu și mai poate avea trecere în societate. Se pune acumă hotărât problema asigurării tratului, cât mai deopotrivă a tuturor în societate. Colectivul va să înlocuiască individualul. Cooperăția trebuie să absoarba tineretul pregătit pentru atribuția de schimb în societate.

Iuliu Negulescu.

D-l ministru de Interne Mihail Gheorghiu, va vorbi la postul de radio, mâine 8 Iunie c., orele 18.30, în cadrul „Săptămânii Restaurației” despre „Regele Carol II și administrația românească.”

Casinoul SINAIA

deschis în fiecare zi
ROULETTE-BRAZILIANA-BACCARA

Organele fiscale

controlează subscrierile la împrumutul de înzestrare

În cursul lunii Martie a. c., d-l Bobea, administrator financiar, însoțit de d-nii: Diacnescu, C. Bran și Ilie, șefii controlorilor, au desfășurat o frumoasă activitate în județul nostru, în legătură cu subscrierile la împrumutul de înzestrare a armatei.

Asifel, au vizitat comunele Prejmer, Zărnești, Bran și Feldioara, împreună cu împrejurimile lor, unde au constatată că majoritatea locuitorilor au primit cu însuflețire, subscriind fiecare locuitor al acestor sate.

În luna Iunie a. c., aceeași comisie urmează a inspecta și restul comunelor din județ. Concomitent cu această propagandă și inspecție, d-l controlor-șef Ilie, delegat cu controlul aplicării timbrului de 2%, a vizitat pe fiecare negustor în parte, atât din oraș cât și din județ, dând explicațiile necesare de modul cum trebuie să aplice contribuția națională excepțională de 2%, la produsele ce urmează a le desfaca.

D-sa a constatată că aproape toți negustorii, în special cei dela oraș, au înțeles pe deplin

această datorie, având în vedere înaltul scop, pentru care a fost creat acest impozit excepțional.

La administrația financiară din localitate se continuă cu conferințele pentru propaganda împrumutului înzestrării armatei.
 Dem.

Premilitarii-școlari sunt obligați ca până la data de 16 Iunie a. c., să treacă psta sub-inspectoratul P. P. Municipal, pentru a se înscrie pe tabelele de concentrare pentru munca în folos obștesc, în seria ce le convine.

Concentrarea de M. F. O., este obligatorie; cei ce nu se vor înscrie, vor fi repartizați din oficiu, după cum cei ce nu se vor prezenta la concentrare vor fi sancționați după cum urmează:

— amendă, socotită pe zi de concentrare, numărul dublu de ședințe premilitare;

— vor obține calificativul „Fără Pregătire Premilitară”, ori care le-ar fi situația din timpul anului;

— vor întâmplina dificultățile; înscrierile a peia diferite școli, examene, etc, intru cât vor trebui să prezinte adevărință c'au satisfăcut această obligațiune.

Jucați cu încredere la
 LOTERIA de STAT
COLECTURA OFICIALA
 Sediul Central: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46

Dania lui Bobârneț

Iosif Bobârneț era om tare înstărit. Avea fierăstrae pe apa Dâmboviței, fag și brădet mult de tăiat în munții moștenii și livezi de pomaturi, de zeci de pogoane, în jos la Cotenești. A prins cheag cu zestreă nevestei, fata cea mai mică la părinți bogăți, rămasă în căminul părintesc și'n toată moșia, neîmpărțită la celelalte surori și apol, cu stăruință multă, cu alergături nesfârșite, cu economii și păsătoare și cu apucături dela nevoiași, a ajuns om nu glumă. Tot bănetul satului la un loc nu putea să cântărească 'n balanță cât al lui.

Era lipsit de copii. Ii mistise Dumnezeu cu unu, dar i l a luat, când a nceput să-l salte pufușorul sub nas. D'atunci a dus viață 'nchisă 'n el, urind ioate neamurile, cari se uitau cu jind la moștenirea lui și făcându-se mai străns la 'mbrăcăminte, la mâncare, la toate plățile zilnice. Rar de ținea câte o slujnicuță, fără simbrile, pe întreținute doar, că de zestre, la măritat, Malca Domnului cu mila.

(*) A apărut în volumul: „Licării în besnă”

Când a venit războiul și a înțeles, c'o să între dușmanii în sat, căzând în coastele lui pe neașteptate, și-a 'nărcat căruța cu tot ce a avut mai de preț și a plecat cel d'intăi, pe când nimeni nu se gândea la primejdie. Fusese sergent în războiul cu Turcii și și da socoteală ce 'nsemnează luptele. Când sta departe de ele, e bine, mai ales când te simți bătrân și și-ți chimirul cald.

Din sat în sat și din oraș în oraș, trecând ape multe și dealuri nesfârșite, tot pe ocol, pe drumeacuri, ferite de mult umbriet și mai ales de oștirile românești și rusești, ce se vârzoiau de colo-colo, a ajuns în Iași, unde înțelesese el, c'o să vie oamenii stăpânirii, cu Rege cu tot și unde-o să fie liniște și-o să găsească de toate.

Sosit aci ar fi crezut or cine să se așeze pe odihnă, să și îngrijească de sănătatea. El, de unde?! A ncercat toate negustoriile din lume: brânză, pastramă, pește, zarzavat. Ce vedea, că se caută, cumpăra prin satele din jur și aducea în oraș. Cu vremea deschisesse o gheretă, închisă dela mobilitate. Pusese ca vânzătoare pe

nevastă-sa și el se ducea și venea ne ncerat. A prăsit și aci bani. Schimba aur la refuglași, câștigând și la el. Se minunau cei cari îl cunoșteau de atâtea buclum și nu știau ce să crează, știindu-l om cu cheag și iar de greutăți.

— Ce? S'au stau de geaba? Mă îmbăvesc! Ii era răspunsul, când era 'ntrebat de câte unu de ce se ostenește. Adevărul era, că se deprinsese să și mărească avuția, s'o vază crescând, mereu, la nesfârșit.

Să fi dat el culva un împrumut, un ajutor? Și-a găsit!

Băeatul unui frate, întors de pe front, mergând în refacere, a plâns înaintea i, ca la un ceas să-i dea un pol.

— De unde, nepoate? Dacă n'am? Am plecat cu ce a fost pe mine! Ce mă fac, d'o fi să mă duc mai departe în Rusia, cum se svonește?... Tu ai mâncare dela cazan, ai toate dela magazine. Ce-ți mai trebuie? Tu-tun? Dă o 'ncolo de buruescă, că nu-i bună de nimic. Iți vâră doar otrăva în trup!

Un alt făcăeaș, copil al unei nepoate a nevestei, cercețeaș, a murit sub ochii lui de slab ce era și nu i a dat odată un pahar de lapte, o bucată de carne.

— Dar i a venit și lui rândul

să cază la pat, atins de molima, ce băntuea Moldova. A zăcut săptămâni întregi, fără să cheme un doctor.

Un suflet bun de rudente, care-l știa metehnele, și nu-l cerea nici când ceva, dar il cocolea, când avea prilej, găsindu-l în fierbințel și'n alurelli, l-a dus la un spital, cu toată împiedicarea soției, care se temea, c'o să fie pusă la vre-o plată.

Îngrijit de aproape, s'a făcut bine. Când s'a trezit, în saloul mare, curat, cu surori în alb la cap, apărându-l de muște, cu medicii, cari îl luau pulsul, îl ascultau la plămâni, la inimă și i făceau injecții mereu, nu-l venea să crează minunea mare ce vedea.

Sta zile întregi cu ochii proroși la toate, asculta și chibzuea în el, de unde atâtea bunătațe, atâtea milă de oameni pe degeaba?

Se gândea, că n'are pe nimeni cui să lase averea și decât să se certe pe ea nementile mai bine o face danie la un spital ca acesta, or are să inalte unu în sat la el. Vedea avea boiană, căuțați cu dragoste ca și el, își zărea chipul pus în portrete în toate săliile și numele scris mare la intrare și tresălta de bucurie;

— Tot ce e aci. să fie și acolo, când'o fi să fie!

Mai mult decât or ce il rămasese însă sufletul la o fetișcană, balașă la chip, implință la trup, sprintenă la mișcări, dulceagă la grai, o moldoveancă îndatoritoare și tare plăcută în toate ale ei. Sta adesea în vorbă cu ea. Intr'o zi a întrebat-o:

— Dacă s'o sfârși războiul, ai merge la alt spital în țară, colo departe 'n munți ia noi?

La răspunsul ei viol!

— De ce nu? Via bucuroasă! Iși frământa mîntea, cum să se vază mai curând în sat, cum să se pue să clădească un spital mare, să-l înzestreză cu de toate, până și cu doctori și cu surori de caritate, printre care să nu lipsească ea.

Și, neputând să și stăpânească simțirile, îi zicea:

— Ai fi ca un soare nou pentru ai noștri, pentru noi mai ales!

Ii povestea câte ceva din tineretile lui și, fără să vrea, — cu toate că spusese la toți și mereu, și când era întrebat și când nu, că e un biet fugăr sărac, ca un fulg de păpădie, purtat de vânturi, pe meleagurile astea, — s'apa lauda de pomosturile, de stihurile de scânduri, de vitele lui. O dregea însă repede:

Unire, muncă, tăcere

Istoria, dar chiar și o experiență mai îndelungată, ne învăță că viața popoarelor și cea universală nu se prezintă, în decursul timpurilor, sub diferite aspecte, atât ca formă, cât și în esența ei, în continuă devenire.

Chemarea conducătorilor de popoare, a acelor care dirigează destinele unei țări spre limanul întrezărit al existenței ei de mâine, — dar și a gazetarului autentic, este să constate și să verifice realitățile prezentului și inspirat de duhul tradițiilor naționale și generale, să descifreze din vălmășagul, adeseori obscur, al viitorului, tendințele de dezvoltare, să și stabilească criteriile — poate noul — în baza cărora soarta unei națiuni să poată fi îndrumată spre maximum de forță etnică, morală și culturală, adecă spre o afirmare cât mai amplă, mai frumoasă și mai încheagată a entității sale, pe cărarea spre idealul perfecțiunii.

Clipele actuale? Ele au fost suficient descrise până acum. Sunt clipe de mari și radicale transformări, de înnoiri precipitate.

Acest izlar, cu tradiția sa glorioasă de peste un veac și cu stegarul său, având mereu sentimentul adânc înfipt în inima neamului și spiritul pătruns în evoluția socială și politică a națiilor, a înțeles întotdeauna chemarea sa și a fost ecou și buclum de redeschidere și far luminos spre căile viitorului.

El și-a spus hotărât cuvântul, conștient, după puțină și împrejurări.

În momentele de față se pare că popoarele trebuie să treacă prin strămtorile stăncilor Scylla și Carybdis. Suntem deci la o răspântie grea a drumului nostru.

Imperativul nostru de astăzi se rezumă în trei cuvinte: *unire, muncă, tăcere.*

Unirea este cel mai important factor al puterii. Fără ea, ea presupune unele renunțări la ambiții și interese, la resentimente și adversități. Să renunțăm! Este momentul sacru al acestor renunțări.

Munca înțelegând nu ni s'a impus ca o obligațiune mai imperioasă decât acum. Munca intensă și cinstită, pentru recoltele grele ale zilei de mâine. În

definitiv toți oamenii mari, dar chiar și poporul nostru ca a tare și a găsit în munca cu credință, nu numai adevărata sa mângâiere, ci însuși rostul acestel vieți.

Tăcerea — cuvânt plin de tălc și misticism. În primul moment al crede că ea este apăsătorul prostului; ce eroare! Tăcerea, în general, este caracteristica omului mediativ și etic; în anumite împrejurări, acolo unde trebuie, ea este o adevărată virtute. Unul intelectual, unei persoane de temperament, și mai ales unul om identificat cu soarta de țară și a neamului său, nu i poți cere să tacă, atunci când este în joc sau în cumpănă această soartă însăși. Evident. Dar un lucru să se știe. Discuția trebuie să le academice, anume: calmă, obiectivă și logică, iar nu pătimașe, pornită din anumite interese sau dorinți. Cine discută astfel ar face mai bine să tacă. Deasemenea trebuie să condamnăm mai ales azi, răspândirea de știri necontrolate sau fantaziste. Nu pot recomanda în deajuns cetitorilor intelectuali cărțuța „Arta Tăcerii” (Savoir se Taalre) de B. Blanchard, tradusă în românește de cunoscutul publicist P. Mușoiu, care carte mi-a fost trimisă de curând dela Craiova, de către un bun și prețios prieten, d-l Mihail Drăgănescu, fost magistrat și unul din cei mai distinși, culti și nobili publiciști și oameni de bine ai neamului nostru.

Prin unire, muncă și tăcere ajungem la punctul de artizare a tuturor forțelor noastre.

Neamul nostru a biruit, aproape unic în istoria popoarelor, toate vicisitudinile vremii, toate obstacolele și fitemperile veacurilor, prin credință profundă și mistica în Dumnezeu, prin puternicul său instinct de conservare și prin încrederea sa depășită în conducători. Să menținem și azi aceste virtuți, căci, sunt sigur că barca neamului nostru va și să-și croiască drumul, prin tălăzurile prezente, spre limanul păcii și al propășirii.

Dr. Ioan Al. Bran-Lemeny

Nu cetați gazete vrăjmașe intereselor neamului.

— Au fost, da' acu s'au dus toate!

Totuș, când se simțea mai înviorat, când puterea vieții țâșnea în el, ca apa într'un bivol, dându-i nădejdi și doruri nestăvilite, aducea vorba de ce are să nceapă, când o pleca d'aci. Vedea însă bine, că-i slab, fără de puteri și-l trebuie un ajutor la casă:

— Dacă te-am avea pe lângă noi, de mult folos ne-al fi!

Și ea:

— Fac și p'asta pentru dumneata. Te țin doar ca p'un părinte. Când te-am îngrijit, am zis în mine, am crezut chiar, că ngrăjesc pe tată-meu, mort cine știe pe unde, fără să fi simțit o mângâiere!

Și a trecut războiul. Bobârneț a apucat spre platurile pustite cu nevastă-sa și cu fata vrednică și frumoasă din spital.

— De ce oțat? — îi întrebă cam răstit la plecare soția, văzând că gluma lui e faptă curată.

— Ți-am spus. Fac un spital ș'o pun îngrijitoare! răspunse el pript.

— Și pân' atunci?

— Ei! Pân'atunci? 'O sta la noi. Ni-o fi de folos!

A ajuns cu bine acasă omul, cu ai lui. De spital nici n'a mai pomenit. A măritat însă pe

moldoveanca cea tinerea și cu vino 'ncoace c'un fecior al unui văr scăpat și l-a nfiat p'a mândol.

N'a trecut însă decât puțină vreme și l-a găsit însurățelul, pe el, pe tatăl adoptiv și pe ea, ficulța lui, prea aproplați, mângându-se mai mult decât se cade.

A rămas cu ochii holbați, prostiți, pe când al bătrânului scânteeau ca licuricii 'n noapte. Răspândeau bucuria simțită, c'o nimerise cum nu se putea mai bine cu dania lui.

— Ce nepoi? Ce spital? Vezi pentru ce am lăsat averea? așa șopteau par'că buzele lui întredeschise, într'un zâmbet dulceag.

Mihail Lungianu

Vinuri superioare,

naturale și alese, albe și negre, dela renumitele podgorii DEALUL ZORILOR le găsiți la BRAȘOV, la „Bodega Centrală” 2 Str. Smârdan (Brutari) 2 (prin Mihai Weis și Sf. Ion) Cunoșcătorii le preferă cu încredere

LOTERIA DE STAT

Noul plan de tragere pentru luna Iunie 1940.

Tranșa marou
cu tragerea

la 15 Iunie 1940.

Câștiguri	à Lei
2	800.000
4	400.000
8	200.000
28	100.000
40	40.000
160	20.000
500	6.400
200	5.000
1000	3.200
4000	1.600
10000	800
4000	400
16000	200

Tranșa mov
cu tragerea

la 18 Iunie 1940.

Câștiguri	à Lei
1	6 Milioane
10	1 Million
10	200.000
80	100.000
180	10.000
4800	2.000
4000	400

Prețul unui sfert de loz Lei 200. Lozul este valabil numai pentru tranșa înscrisă pe loz.

Câștigurile se plătesc jucătorilor fără nici o reținere de impozite. 245 1—1

Reprezentările Operei din Cluj la Brașov

În cursul săptămânii trecute, Opera din Cluj, a prezentat două spectacole cu „Boema” și „Martha”, cari au avut loc în sala „Astra” din localitate. Inițiativa aducerii acestor spectacole la Brașov a fost luată de „Societatea de teatru și muzică” care a fost de curând înființată de un grup de intelectuali în frunte cu d-l Gh. Căteanu, care a pus la dispoziție și fonduri necesare pentru ca începutul activității acestei societăți să aibă un deosebit succes.

Această societate a fost înființată, luându-se în considerare nivelul scăzut al spectacolelor ce vin cu turnee care îl determină neexistența unei agenții de teatru la Brașov, — aceea care se află, nu și dă prea multă osteneală — și apoi din punct de vedere al pieselor nu îndestul de valoroase cari sunt jucate de artiști de mână a doua.

S'a mai avut în vedere și lipsa dintre aceste spectacole a Concertelor și operei.

Toate aceste neajunsuri, — în plus prețurile fantastice, pe care un iubitor al acestel arte trebuia să le plătească, — aceea din cauza intermediarilor cari înțelegeau să câștige de pe urma unor manifestări, la al căror nivel artistic n'au contribuit cu nimic (agențiile teatrale) — au determinat pe cetățenii acestei cetăți de sub Tâmpa să renunțe la această plăcere de a mai vedea teatru și de a mai auzi muzică.

Înființarea acestei Societăți de teatru și muzică, a fost primită cu foarte multă însușire această a dovedit-o spectacolele Operei din Cluj, care s'au cântat cu sala arhiplină. Am putut remarca prezența d-nilor: g-ral Ilie Partenie, comand Corp. 5 Armată, lencu Nan, prefectul județului, Gh. Căteanu, primarul municipiului, dr. N. Căllman, președintele „Astrei”, dr. Bujor Teculescu, aj. primar, Aurel Comănescu, șeful cancelariei prefecturii, Tiberiu Brediceanu, senator regal, dr. Sassu, dfr. arhivelor

orașului, prof. Octav. Șuluțiu, ș. a.

În „Boema”, asistența a aplaudat furtunos pe d-na Ana Roza Vasiliu în rolul lui Mimi și pe dr. T. Spătaru în rolul lui Rudolf; iar în „Martha” d-ra Bosica în rolul Marthei și d-l Traian Nicolau în rolul lui Lyonel au fost la înălțimea lui. Întreg ansamblul a oferit spectatorilor — prin vocea lor, — plăcerea și mulțumirea, care va fi păstrată în sufletele lor. Dem. Rădulescu

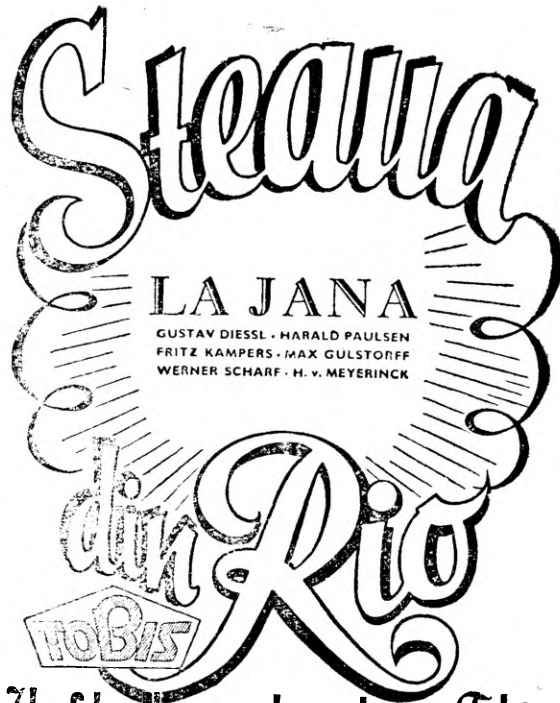
**Se caută
Lucrătoare
curate, îndemânatică
pentru imediata angajare**
HESS A. G.

237 1—3

Cetați și răspândiți „GAZETA TRANSILVANIEI”

CINEMA „ASTRA”

Dela 6 Iunie c. va rula filmul

Un film de aventuri al casei Tobis

La^o BOLI DE INIMA, aortite, arteriosclerose, BOLI DE FEMEII, de nervi, rheuma, etc.

BAILE-BUZIAS

BANAT-ROMANIA

băi carbogazoase, feruginoase și cură de beut
Sezon 15 Mai—1 Octombrie

Vindecare, distracție, recreație, plaje, sport, dans, cinema, parc, Hotel Muschong, Hotel Grand, Hotel Bazar, Vila Adel, Vila Antonia, Vila Margareta și numeroase vile și case particulare.

Informațiuni:

Direcțiunea Băilor și Oficiul Local de Cură și Turism.

244 1—3

Programul Zilei Tinerimei pentru 8 Iunie 1940 în Braşov

I. Orele 10,30: adunarea în formație de revistă în Piața Libertății, după cum urmează:

Străjere, străjeri, școli particulare primare și secundare, Societățile culturale, Asociațiile sportive.

II. Orele 11: serviciul religios.

III. Trecerea în revistă și defilarea generală în Piața Libertății în următoarea ordine: a) Străjerele, b) Străjeri, c) Școlile primare și secundare particulare, d) Societățile sportive.

Pentru civili uniforma F. R. N. (de ceremonie) sau

Tinuta: frac, cravată albă, mănuși albe, decorații. Pentru militari de campanie cu decorații. Pentru sportivi aceea de sport.

Toate instituțiile publice și clădirile particulare vor arbora drapelul național, vor fi iluminate și decorate la ferestre, cu tabloul M. S. Regelui Carol al II-lea și al Marelui Voivod Mihai de Alba-Iulia.

În toate bisericile din comunele județului Braşov se va oficia la ora 11 un Te-Deum, la care vor asista autoritățile civile, militare și sportive.

Comandantul Corpului 5 Armată

G-ral de Divizie
Ilie Partenie

Prefectul Județului Braşov

Iancu Nan

Ce ne poate izbăvi

Lumea se găsește involburată într'un războiu de o așa de mare putere deucidere, cum nu s'a mai cunoscut niciodată. Forțele de distrugere au pornit în avalanșe așa de mari, încât, omenirea stă năucă, privind la aceste furti așa de întinse care se sînt deslunțute. În fața unor așa de apocaliptice porniri, cunoscând numai pe departe toată ucigătoarea putere a războiului de acum — fără îndolală — nu este deloc ușor — și nici nu știm de este cu putință — să poți afirma: cine va țese înfrînt, cine va triumfa, sau de se va ajunge la vre-un compromis. Un lucru — cunoscând istoria — este însă sigur: Dintr'un războiu, chiar de nu ar avea proporțiile celui de acum nu poate exista o victorie. Și cel învins și învingătorul, vor fi înfrînți deopotrivă. Și unul și celălalt își va număra morții cu sutele de mii și va inventaria distrugerile la sume ce nu se pot evalua și își va plânge cu tot atâtea lacrimi morții și toți cei duși.

Un războiu, fără îndolală — nu este dorit de nimeni. El este, de cele mai multe ori, impus ambelor tabere, deopotrivă. Odată pornit însă, nu mai ai timp să întarzi în a stabili răspunderea izbucnirii lui. Viața acestuia necesită foc și moarte și sfârșitul lui, așa de greu poate fi prevăzut.

Desigur, astfel privind lucrurile, sau ori din ce unghiu de vedere, pentru noi, el nu poate avea decât o singură rațiune: Aceea de a lovi în acel care ar putea să ne atace, să ne cîntorească. Numai acestora, la focul lor deucidere, le vom răspunde cu puterea noastră și mai ales cu oțelul voinței noastre de a fi liberi. De aceea, noi dela începutul acestui groaznic măcel am căutat ca în nici o parte să inclinăm balanța judecăților, a ajutorului sau a vorbelor. Întotdeauna am avut aceea linie dreaptă în a reda știrile venite și dela unii și dela ceilalți. Am plîns deopotrivă morții unora ca și al altora și vitejia celor de pe o baricadă am admirat-o și am laudat-o ca și de pe celălalt front. Pentru că știut este, că o victorie, ori de unde ar veni, ție nu-ți poate aduce nimic. Și mai ales prea puțin bine.

Nu s'ar putea spune însă că viitorul este desclărat pentru noi și că nu avem nici un motiv să ne temem. Și astfel, să dăm drumul veseliei și tuturor vorbelor, cari să ne facă să uităm că trăim un veac stropit cu prea mult sânge. Se știe prea bine că noțiunile privind dreptatea, umanitatea, adevărul,

în aceste vremuri au fost răsturnate. Nu mai pot fi încredințate numai unora — în asemenea împrejurări — grijile pe cari le are o țară întreagă și nu pot fi numai aceștia copleșiți de răspundere.

De aceea în asemenea timpuri nu numai prevederea ci înșăși instinctul trebuie să dicteze ca fiecare, ori cine din tre noi, să primească, să ia o parte cât de mică din grija țării. Toți trebuie să abandoneze gândurile de viață ușoară, de lenese comoditate de huzureală. Toți — deopotrivă — trebuie să albe partea lor de veghe, locul lor de pîndă. Vorbelor, să lăsa locul tăcerii și seriozității. Veseliei — viața sărbătoare și trăită ordonat. Huzureii — calculul și economia cea mai strînsă. Pentru că este un utraglu și o jîgnire nepermisă care se aduce țării ca atunci când destinul ei este în aoproierea focurilor streine, să-și sfidezi grijile și toată încrederea ei de priveghere.

Astfel, oricum ar fi sorții, indiferent de unde ar veni va lăsa, frunțile vor fi sus, privirile științifice pretutindeni și răul preîntîmpnat.

Numai așa se poate trece izbăvitor prin vremurile grele cari le trăim. *V. Crîngu.*

INSTALAREA noilor miniștri. Luni a avut loc la palatul Sturdza din Capitală instalarea noului ministru al Afacerilor Străine, d. I. *Gigurtu* în urma demisunii din acest post a d-lui *Grigore Gafencu*.

— În aceeași zi s-a făcut și instalarea d-lui *ing. insp. general Ion Macovei* ca ministru al Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor.

Situația câmpului

Ministerul agriculturii face cunoscut următoarea situație agricolă din țară:

A plouat abundent în toată țara, stînjindu-munca câmpului.

În județele Dolj, Mehedinți, Durostor și Gorj a bătut grindina, cauzând pagube mari semănăturilor, grădiniilor de zarzavat și pomilor fructiferi, mai ales în jud. Mehedinți.

Din cauza excesului de umiditate a solului și temperaturii scăzute, vegetația semănăturilor, mai ales a celor de toamnă, este întârziată.

Semănăturile de primăvară: orz, ovăz, mazăre și floarea soarelui se prezintă foarte bine.

Se fac ultimele semănături de porumb, fasole, bumbac, plante furajere, mei, duhlie, iarbă de Sudan, porumb furajer.

A început costul trifolului și lucernel.

Fânețele și pășunile se prezintă foarte bine.

INFORMATIUNI

Pe ziua de 8 Iunie au fost înaintați în grad un mare număr de ofițeri superiori și inferiori, activi și de rezervă.

Farmacii de serviciu. Dela 7—15 Iunie a. c. vor face serviciu de amiază, noaptea și Duminică, farmaciile: „Biserica Albă”, Str. Voevodul Mihai 20 colț cu Mihai Weiss și farmacia la „Esculap”, Strada Restaurăției No. 53.

Având în vedere sărbătoarea Restaurăției, Bresa patronilor meseriaș bărbieri și cofaori din Ținutul Bucegi, secția Braşov, aduce la cunoștința tuturor membrilor din această breasă: Vineri 7 Iunie a. c. frizeriile sunt deschise până la ora 10 seara, Sâmbătă 8 Iunie sunt închise, Duminică 9 Iunie sunt deschise până la ora 12 a. m. Luni 10 Iunie frizeriile sunt închise până la ora 3 p. m.

Aviația germană a bombardat Parisul

Paris, 3. — Dela prezidenția consiliului de miniștri se transmite următorul comunicat:

Aviația inamică a bombardat în primele ore ale după-amiezii de 3 Iunie regiunea pariziană, probabil cu scopul de a atinge obiective cu caracter militar.

Au fost aruncate peste o mie de bombe de toate calibrele, făcând 200 de victime, dintre care 45 de morți.

Guvernul francez e dimisionar

Paris, 5. — Agenția „Havas” transmite: la ora 0,25 (ora Paris):

Cabinetul este dimisionar.

D-l Reynaud este actualmente în conferință cu președintele republicii.

D-sa va fi probabil însărcinat imediat cu formarea noului guvern.

Germanii

au pornit o mare ofensivă spre centrul Franței.

BERLIN, 5. — Agenția D.N.B. transmite Miercuri seara: Inaltul comandament al forțelor armate germane comunică: „Azi dimineață armatele noastre au trecut la ofensivă împotriva armatei franceze pe un front larg.

A fost forțată trecerea peste Somme, între estuarul acestui fluviu și localitatea Han, cum și trecerea canalului Oise-Aisne. Am distrus în mai multe puncte linia Weygand ce se construște în spatele acestor poziții.”

PARIS, 5. — Iată comunicatul militar francez de Miercuri seara:

Bătălia începută azi dimineață s'a intensificat în regiunile Amiens, Peronne și Ailette.

Adversarul a utilizat mijloace importante, constând mai ales în care de luptă și aviație.

În ansamblu, aceste atacuri au fost oprite.

Trupele noastre, chiar atunci când sunt depășite de carele de luptă, rezistă cu nerגיע în punctele de sprijin pe care le ocupă și își mențin pozițiile.

LONDRA, 5. — Agenția „Reuter” află din cercul autorizat că trupele britanice iau parte, împreună cu cele franceze, la bătălia de pe Somme.

Mare activitate

la frontiera Italiană

Paris, 6. — Corespondentul agenției „Reuter” transmite: Mai mulți membri ai personalului ambasadel britanice la Roma au sosit la Paris Joi dimineață.

Alți călători cari au sosit și ei din Italia au declarat că au observat o mare activitate la frontiera Italiană.

Comunicate de luptă

Comunicatul francez

PARIS, 6. — Comunicatul marelui stat major francez din seara de 6 Iunie are următorul cuprins:

Bătălia a continuat cu înverșunare în tot cursul zilei pe întregul front cuprins între mare și regiunea Chamlin des Dames. Inamicul a aruncat în luptă noi mase de care de luptă, în grupuri de câte 200 și 300 în numeroase puncte de pe câmpul de luptă. Se poate evalua la peste 2.000 numărul carelor de luptă astfel angajate.

Diviziile noastre au luptat splendid, rezistând pe punctele de sprijin: batalioane, companii, seții și baterii au rezistat navele carelor de asalt, primindu-le cu un foc puternic.

Comunicatul german

BERLIN, 6. — Cartierul general al Fuhrerului. Comandamentul suprem al forțelor armate comunica:

Operațiunile începute ieri în Franța se desfășură metodic. Trupele noastre au câștigat teren pretutindeni în direcția sud-vest.

Comunicatul englez

LONDRA 6. — Un comunicat al Ministerului Aerului și al Securității aviației enunță că inamicul a aruncat mai multe bombe incendiare în regiunile rurale din comitatele Yorkshire, Lincolnshire și Norfolk, precum și dealungul Tamisei. În cursul nopții de Miercuri spre Joi, probabil cu intenția de a încerca să reperateze și să atingă aerodromurile aviației militare britanice. Artileria apărării antiaeriene a intrat în acțiune.

CINEMA „CORSO

CASNICIE IN RATE

Cu: Lenny Marlenbach, Johanes Riemann

Covoare, invelitoare, perdele, perne, caver-turi, păturii, stufe de baie, paltoane și mobile, după o practică de 6—8 oare, nefiind necesare cunoștințe de specialitate, pot fi confecționate

cu războiul

„G A B Y”

produs al firmei noastre.

A. Kocsis & Fii Suc., S.

Braşov, Calea Bucureștilor No. 35.

Telef. 1387 Telef. 1387
172 1-2